

"Klaipėdos nafta"

Ekonominės krizės metu smagu skaityti apie firma, kuri baigė mokėti skolas ir neša pelną. Tai „Klaipėdos nafta“. Kas ji tokia? Ką ji daro? Kam ji priklauso? Kodėl jai sekasi?

„Klaipėdos nafta“ yra energetinė bendrovė, kuri aptarnauja klientus Klaipėdos uoste. Štai ką ji daro:

Perpila naftą ir naftos produktus (mazutą, naftą, dyzelinį kūrą, dyzeliną, benzina, aviacinį kūrą ir kt.) iš geležinkelio cisternų į tanklaivius (iš www.randburg.com).

Perpila naftą bei naftos produktus iš tanklaivių į geležinkelio cisternas (iš www.randburg.com).

Laikinai saugo (kaupia) naftos produktus ir naftą (iš www.baltic-course.com)

Nustato naftos produktų kokybę; į naftos produktus įveda cheminius priedus (iš ec.europa.eu)

Aprūpina laivus kuru ir vandeniu (iš www.terminal.lt)

Dar: priima naftos produktais užterštą vandenį iš laivų ir švartuoja laivus.

Kaip akcinė bendrovė, „Klaipėdos nafta“ parduoda akcijas ir dalinasi pelnu su akcininkais. 70.6% akcijų priklauso Lietuvos valdžiai.

Lenkijos firma “PKN Orlen” yra firmos “Mažeikių nafta” savininkė. Ji nori padidinti produkciją, bet tam jai reikia naudotis “Klaipėdos naftos” paslaugomis. Ji nori nusipirkti dalį “Klaipėdos naftos” akcijų, kad

galėtų dalyvauti firmos valdyme. Tuo būdu, tikisi, kad užtikrins [palankesnes](#) sąlygas ir mažesnius [tarifus](#).

Lietuvos Ministras pirmininkas A. Kubilius ir Lenkijos prezidentas D. Tuskas (iš [www.atn.lt](#))

Sausio mėnesį Lenkijos prezidentas Donaldas Tuskas apie tai tarėsi su Ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi. Lietuvai 2009 bus labai sunkūs metai, o pinigai už parduotas akcijas labai padėtų sumažinti [deficita](#) (žr. „Laikai vaikams“ sausio numerį).

Tačiau Kubilius [delsia](#) akcijas parduoti. Lietuvos [Konkurencijos tarybos](#) vadovas pareiškė, kad šiuo metu ji neleistų firmai „PKN Orlen“ įsigyti „Klaipėdos naftos“ akcijų.

Nors akcijų pardavimas atneš valdžiai reikiamų pinigų, štai kas kelia [abejonių](#) šiam žingsniui:

- „PKN Orlen“ neturi pirkti akcijų, kad gautų palankesnes sąlygas iš „Klaipėdos naftos“
- „Klaipėdos nafta“ yra pelninga ir greitai auga.
- Anot [Vyriausybės Kanclerio](#) Deivido Matulionio, Vyriausybė žada naudoti firmą „Mažeikių nafta“ strategiškai, kuro kainoms mažinti. Ji gali sudaryti palankias sąlygas kuro importui per „Klaipėdos naftą“. Rezultatas bus – konkurencija „PKN Orlen“ firmai, o konkurencija turėtų mažinti kuro kainas. Ekonominės krizės laikais tai yra Lietuvos piliečiams labai svarbu. „PKN Orlen“ teigia, kad nebijo tokios konkurencijos.

Pokalbiai dėl „Klaipėdos naftos“ akcijų pardavimo firmai „PKN Orlen“ dar tęsiasi.

Lietuvos Vyriausybės Kancleris Deividas Matulionis (iš [alfa.lt](#))

Kodėl sekasi „Klaipėdos naftai“? Galima paminėti keletą faktorių, kurie [nulemia](#) firmos sėkmę:

- Klaipėda yra uostas Europos centre. Tai strategiškai puiki vieta naftos perkrovimui iš laivų į traukinius (žr. „Laikai vaikams“ spalio numerį).
- Nafta – [esminis](#) ekonomikos [variklis](#) Europoje.
- Firmos valdytojai atsargūs, bet turi viziją. Pvz., 2007 m. jie įsijungė į Lenkijos ir Ukrainos „Odesa-Brody“ [naftotiekio](#) projektą nusipirkdami 1% akcijų.

„Odesa-Brody“ vamzdynas buvo pastatytas 2001 m. ir turėjo nešti Kazachstano ir Azerbaidžano naftą į Supsą, per Juodąją jūrą tanklaiviais į Odesą, ir vėl vamzdynais į Lenkiją ir Baltijos jūrą. Tai turėjo būti Europai alternatyva į Rusijos tiekiamą naftą. Tačiau Rusija moka Ukrainai ir Lenkijai, kad nafta tuo vamzdynu būtų siunčiama ne į Europą, o į pietus, į Viduržemio jūrą.

Planuota naftos tiekimo kryptis – iš Kazachstano ir Azerbaidžano į Lenkiją ir Baltijos jūrą

Dabartinė „Odesa-Brody“ vamzdyno (pažymėtas raudonai) tiekimo kryptis, nešant Rusijos naftą iš pietų Družba vamzdyno (pažymėta žaliai) į Odesą ir į pietus

Dėka Rusijos naftos [tiekimo nestabilumo](#), Europos komisija domisi “Odesa-Brody” vamzdyno tiekimą nukreipti į šiaurę, į Europą, kaip originaliai planuota. “Odesa-Brody” [koncernas](#) taip pat planuoja ištiesti [dujotiekius](#) šalia naftotiekių. Jei pasiseks nukreipti dujas ir naftą į Europą, gali koncernui nešti didelį pelną, kuriuo dalinsis ir “Klaipėdos nafta”.

Žodynėlis.

nafta: mineralinis riebus degantis skystis, vartojamas kaip kuras įvairiems technikos reikalams; oil

ekonominė krizė: kai visame pasaulyje trūksta pinigų – visų šalių valdžios turi mažinti biudžetus (žr. “Laikai vaikams” [spalio, lapkričio, sausio ir vasario numerius](#)); world economic crisis

firma: bendrovė, prekybos ar pramonės draugija; company

skola: Jei tau reikia pinigų, gali paprašyti konors, kad tau duotų ir pažadėti, kad pinigus grąžinsi. Pinigai, kuriuos gauni, vadinasi skola. Tas, kuris tau paskolina pinigus, vadinasi skolintojas. O tu esi jo skolininkas. Normaliai skolintojas tavęs paklaus, kaip uždirbsi tuos pinigus, kad galėtum juos grąžinti. Jei skolintojas netiki, kad galėsi juos uždirbti, tau pinigų neduos; loan

pelnas: uždarbis, pajamos, atskaičius išlaidas; profit

energetinė bendrovė: firma, kuri turi bendro su nafta, dujom ir kuru; energy-related company

aptarnauja klientus: reiškia, neparduoda prekes, o aptarnavimus; service company

naftos produktas: prekė, pagaminta iš degalo; oil-based product

mazutas: naftos liekanos, gaunamos, atskyrus benzina, žibala, gazoliną ir kt., naudojamas generatoriams varyti; mazut, heavy oil, low quality oil

dyzelinis kuras: diesel oil

geležinkelio cisterna: gulsčio cilindro formos vagonas skysčiams arba dujoms vežioti traukiniais; cistern

kokybė: produkto tinkamumo laipsnis; quality, grade

švartuoti: rišti (laivą) lynu prie prieplaukos įtaisymų; to anchor a ship to a dock

akcinė bendrovė: firma, kuri priklauso žmonėms, kurie investavo į ją pinigus; publicly owned company

paslauga: aptarnavimas – Mažeikių naftos produktas yra perdirbta nafta. Norint ją eksportuoti, reikia perpilti į traukinius arba į tanklaivius. Todėl reikia naudotis Klaipėdos naftos paslaugomis; service

palanki: jai patogi, gera ir tinkama; convenient, favorable

tarifas: mokestis; tariff

Seimas: valdžios dalis, kuri žmonių išrenkama juos atstovauti leidžiant įstatymus; Congress

deficitas: deficitas atsiranda, kai išlaidos viršija įplaukas; dažniausiai valdžios operuoja su deficitu – išleidžia daugiau, negu surenka iš mokesčių – todėl turi skolintis. Valdžios biudžetas su 2% deficitu laikomas labai geru, bet juo didesnis deficitas, tuo sunkiau valdžiai pasiskolinti (žr. „Laikai vaikams“ kovo numerį); deficit

delsti: vilkinti, atidėlioti į vėlesnį laiką, gaišti; to delay

Konkurencijos taryba: Council on Economic Competition

abejonė: netikrumas; doubt

Vyriausybė: susideda iš Ministro pirmininko ir jo ministrų; Prime Minister and his cabinet

Kancleris: ministro pirmininko vyriausiasis patarėjas, Vyriausybės rūmų direktorius, pavaldus ministrui pirmininkui

priedas: pridėtas chemikalas, kad naftą būtų galima naudoti įvairiems skirtingiems tikslams; additive

nulemti: sąlygoti, nusverti, būti svarbiausia priežastimi; to determine, to make happen

esminis: be jo negalima apsieiti; essential

variklis: tai, kas varo pirmyn; what drives the economy

naftotiekis: vamzdis, kuriuo siunčiama nafta; oil pipe line

tiekimas: padavimas, prisiuntimas; supply

stabilus: mažai tesikeičia, patikimas; stable

koncernas: įmonių susijungimas; concern, joint venture

dujotiekis: vamzdis, kuriuo siunčiamos dujos; gas pipe line

tanklaivis: laivas, kuriame nešama nafta; oil tanker